

920'NİN 16 MARTI
ve
MANASTIRLI HAMDİ EFENDİ
ve
REŞADİYELİ VELİ OĞLU MEMET'İN HİKÂYESİ

«Bu hamiyetli ve cesur, Manastırlı Hamdi Efendi olmasaydı, İstanbul felâketinden kim bilir haber almak için ne kadar intizarlar içinde kalacaktık. İstanbul'da bulunan nâzır, mebus, kumandan, teşkilâtımız mensupları içinden bir zat çıkıp vaktiyle bize haber vermeği düşünmemiş olduğu anlaşılıyor. Demek ki cümlesini heyecan ve helecan kaplamıştı. Bir ucu Ankara'da bulunan telin İstanbul'da bulunan ucuna yanaşamayacak kadar şaşkın bir hale gelmiş olduklarına bilmem ki hükmetmek caiz olur mu?»

(Nutuk, s. 295, Devlet Basımevi, İstanbul 1938)

920'nin 16 Martı.

Öğleden evvel

saat onda

makina başında şöyle bir telgraf aldı Ankara'daki :

«Der-aliye 16/3/1920.

İngilizler bastı bu sabah

Şehzadebaşı'ndaki Muzika karakolunu.

Müsademe edildi.

İşgal altına alıyorlar İstanbul'u şimdi.

Berâyi malûmat arz olunur.

Manastırlı Hamdi.»

920'nin 16 Martı.

Harbiye Nezareti telgrafhanesi buldu Ankara'yı :

«Etrafta dolaşüyor İngiliz askerleri.

Şimdi işte

İngiliz askerleri giriyorlar nezarete.

İşte giriyorlar içeri.

Nizamiye kapısına.

Teli kes.

İngilizler burdadır.»

920'nin 16 Martı.

Manastırlı Hamdi Efendi

buldu Ankara'dakini tekrar :

«Paşa hazretleri,

Harbiye telgrafhanesini de işgal etti İngiliz bahriye askeri

Tophane'yi de işgal ediyorlar bir taraftan,

bir taraftan da zırhlılardan asker ihraç olunuyor.

**Vaziyet vehamet kesbediyor efendim.
Paşa hazretleri,
Emri devletlerine muntazırım.**

**16 Mart 1920
Hamdi»**

920'nin 16 Martı.

Durumu bir daha tekrar etti Hamdi Efendi :

**«Sabah bizim asker uykuda iken
İngiliz bahriye efradı karakolu işgal etmekte iken
askerlerimiz uykudan şaşkın kalkınca müsademe başlıyor.
Neticede bizden altı şehit, on beş mecruh olup
İngilizler zırhlıları rıhtıma yanaştırıp
Beyoğlu ve Tophane'yi işgal edip.
İşte Beyoğlu telgrafhanesi de yok.
İşte Beyoğlu telgraf memurları geldiler.
Kovmuşlar.
Burası da işgal olunacaktır bir saata kadar.
Şimdi haber aldım efendim.»**

920'nin 16 Martı

**uykuda kesti kâfir üçümüzü,
kurşuna dizdi kâfir ikimizi.
İngiliz'in hepsi değil domuzu
Sabaha karşı aldı canımızı.**

920'nin 16 Martı

**basıldı Vezneciler'de karargâh.
Uyan be tosunum uyan.
Üçümüzü uykuda kesti kâfir,
üçümüz : Abdullah çavuş, Şarkışla'dan Osman,
bir de Zileli Abdülkadir.**

920'nin 16 Martı

**Bozdoğan Kemeri'nde
kurşuna dizdi kâfir ikimizi.
Ahmet oğlu Nasuh arkadaşımın adı,
Reşadiyeli Veli oğlu Memet benimkisi.**

920'nin 16 Martı

**uykuda kesti kâfir üçümüzü.
Soktu Osman'ın karnına kasaturayı,
bastı göğsüne kâfirin dizi.
Dört çocuk babasıydı Abdullah çavuş.
Doymadı dünyasına Abdülkadir.
Üçümüzü uykuda kesti kâfir,
kurşuna dizdi ikimizi.**

920'nin 16 Mart sabahı,
karakolun karşısında
bırakmadım elimden silâhı,
yere serdim iki İngiliz'i.
Senin ırzını kurtardım İstanbul'um,
Sana can feda çakır gözlü gülüm.

Üçümüzü uykuda kesti kâfir,
kurşuna dizdi ikimizi.
Şimdi üçümüz :
Abdullah ve Osman ve Abdülkadir,
taşları yan yana yatar Eyüp'te.
Arama, bulamazsın ikimizin kabrini,
belki mağrıkta, belki mağripte,
biz de bilemeyiz yerini.

Uykuda kestiler üçümüzü,
kurşuna dizdiler ikimizi,
Ahmet oğlu Nasuh arkadaşımın adı,
Reşadiyeli Veli oğlu Memet benimkisi.
Bir de altıncımız var,
kara kaytan bıyıklı bir şehit,
son mekânı şöyle dursun,
adını da bilen yok...